

Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Board TALK

นางสุวิมล กฤตยาเกียรติ

กรรมการและนายทะเบียน

“พัฒนางานบริการ
เพื่อตอบสนองความต้องการ
ของสมาชิกที่เพิ่มขึ้น...”

HOT UPDATE

- 2 ทักทายเปิดเล่ม
โดย นางสุวิมล กฤตยาเกียรติ
- 7 สรุปสาระสำคัญจากการเสวนาความท้าทาย
ของผู้ตรวจสอบกับเทคโนโลยี AI และ Blockchain ตอนที่ 2
- 10 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 14 การสอบบัญชีกับการทุจริต
- 16 ว่าด้วยเรื่อง “นักบัญชีกาสิโน”
- 18 Future of Finance

ISSUE 81

Sep • 2019

Scan QR Code
for Download

“พัฒนางานบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกที่เพิ่มขึ้น...”

สวัสดีค่ะ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีและผู้อ่าน Newsletterทุกท่าน ดิฉันในนามนายทะเบียนในคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีและประธานคณะกรรมการประสานงานการบริหารสำนักงานสาขา รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่มีโอกาสมาทักทายท่านสมาชิกฉบับประจำเดือนกันยายน 2562 ช่วงเดือนนี้ได้เข้าสู่หน้าฝนอย่างเต็มตัวแล้ว ขอให้ท่านสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีดูแลสุขภาพกันด้วยนะคะ สำหรับ Newsletter ฉบับนี้ ดิฉันจะขออัปเดตงานบริการที่ได้มีการพัฒนาให้แก่ว่านสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะดวกรวดเร็วให้แก่ว่านสมาชิกเพียงแค่ว่าปลายนิ้วไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ การเพิ่มสาขาในส่วนภูมิภาคเพื่อเข้าถึงสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี รวมถึงโครงการคลินิก TSQC1 การถาม-ตอบปัญหาการปฏิบัติงานตรวจสอบให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 การจัดการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชนผ่านแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ (SME สบายใจ) และวารสารสภาวิชาชีพบัญชี เป็นต้น

จากที่ดิฉันกล่าวมาแล้วข้างต้น Newsletter ฉบับนี้จะพูดถึงการพัฒนาระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

- 1 การสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- 2 การชำระค่าบำรุงสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- 3 การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 4 การสมัครทดสอบ CPA
- 5 การตรวจสอบสถานภาพสมาชิกและใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 6 การเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เช่น การเปลี่ยนแปลงค่านำหน้านาม ชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ที่ใช้ในการติดต่อ เป็นต้น
- 7 การยื่นชั่วโมง CPD และตรวจสอบหลักสูตร CPD ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือผู้ทำบัญชี
- 8 การแจ้งสิทธิผ่านเพื่อเข้าใช้งานระบบ
- 9 การแจ้งรายชื่อธุรกิจที่ผู้สอบบัญชีจะลงลายมือชื่อแสดงความเห็นต่อการเงิน
- 10 การค้นหาข้อมูลผู้สอบบัญชีของนิติบุคคล
- 11 การตรวจสอบสถานะใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สามารถลงนามในงบการเงินได้
- 12 การค้นหาข้อมูลติดต่อของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (เฉพาะผู้สอบบัญชีที่ยินยอมเปิดเผยข้อมูล)
- 13 การค้นหาหลักสูตรการศึกษาที่สภาวิชาชีพบัญชีให้การรับรอง
- 14 การจองหลักสูตรอบรมของสภาวิชาชีพบัญชี
- 15 การขึ้นทะเบียนและการชำระค่าต่ออายุนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน (ASEAN CPA)
- 16 การตรวจสอบสถานะสมาชิก

และระบบที่อยู่ระหว่างดำเนินการคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2562 นี้คือ

- 17 การขึ้นทะเบียนผู้ฝึกหัดงานสอบบัญชี การยื่นรายงานการฝึกหัดงานสอบบัญชี และคำรับรองของผู้ให้การฝึกหัดงาน
- 18 การจดทะเบียน และต่ออายุนิติบุคคลที่ให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชี
- 19 การแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามของนิติบุคคลที่ให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชี
- 20 ระบบการจองดูสมุดคำตอบการทดสอบ CPA

การเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกรูปแบบของสภาวิชาชีพบัญชี เช่น Website, Facebook, E-mail, LINE, Youtube และการเพิ่มสาขาในส่วนภูมิภาคเพื่อเข้าถึงสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี โดยสาขาของสภาวิชาชีพบัญชีมีจำนวน 12 สาขาประกอบด้วย สาขาสงขลา, สาขาสุราษฎร์ธานี, สาขาเชียงใหม่, สาขาชลบุรี, สาขานครราชสีมา, สาขาขอนแก่น, สาขาภูเก็ต, สาขานครสวรรค์, สาขาอุบลราชธานี, สาขามหาสารคาม, สาขาระยอง และสาขาพิษณุโลก ซึ่งมีคณะกรรมการประสานงานการบริหารสำนักงานสาขา สภาวิชาชีพบัญชี ผู้บริหารสำนักงานสาขาเป็นผู้ดูแลประสานงานระหว่างสมาชิก กับสภาวิชาชีพบัญชี

เมื่อทราบถึงความสำคัญด้านการพัฒนาความรู้ที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ดัชนีขอเชิญชวนสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี และผู้อ่าน Newsletter ทุกท่าน แนะนำผู้ที่สนใจสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ว่าการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีจะมีสิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมากมาย ได้แก่

- ✔ สิทธิในการแสดงความคิดเห็นและออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งในการประชุมใหญ่ (เฉพาะสมาชิกประเภทสามัญ)
- ✔ ได้รับข้อมูลข่าวสารในแวดวงวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องผ่านทางเว็บไซต์ สภาวิชาชีพบัญชี www.tfac.or.th, วารสาร Newsletter และ E-Newsletter เป็นประจำทุกเดือน
- ✔ ส่วนลดค่าอบรมสัมมนาทุกหลักสูตรของสภาวิชาชีพบัญชีในอัตราสมาชิก
- ✔ สิทธิเข้าร่วมอบรมหลักสูตรสัมมนาราคาพิเศษ “Privilege Course” ซึ่งมีมากมายหลายหลักสูตรตลอดทั้งปี ในราคาสุดประหยัดเพียง 399 - 599 บาท ซึ่งให้สิทธิสมาชิกในการสมัครก่อน
- ✔ ได้รับข่าวสารและรายละเอียดการเข้าร่วมสัมมนาที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิกทั้งในประเทศ และต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
- ✔ ส่วนลดพิเศษ 10 - 20% สำหรับการสั่งซื้อหนังสือ (สมาชิกราย 1 - 2 ปี ลด 10% /ราย 3 ปี ขึ้นไป ลด 20%)
- ✔ ได้รับสิทธิในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสภาวิชาชีพบัญชีจัดเฉพาะสมาชิกในราคาพิเศษสำหรับสมาชิกเท่านั้น
- ✔ สิทธิในการขอสินเชื่อบ้านหรือเงินฝากโครงการ Life Begins with GHB โดยธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ✔ UPDATE E-Discount ส่วนลดอบรมสัมมนา (On-Top) มูลค่า 200 บาท เพื่อมอบให้แก่สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีทั่วประเทศ (สมาชิกมีสิทธิใช้ได้เพียง 1 ครั้ง) เพื่อเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องผ่านหลักสูตรอบรมสัมมนาจากสภาวิชาชีพบัญชี โดยสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีสามารถรับสิทธิ์ส่วนลด E-Discount ผ่านระบบสมัครสัมมนาออนไลน์ได้อัตโนมัติในหน้าเว็บไซต์ของสภาวิชาชีพบัญชี www.tfac.or.th ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2562 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2563

ดัชนีในนามของสภาวิชาชีพบัญชีจะสรรหาบริการที่สามารถอำนวยความสะดวกเร็วให้แก่สมาชิกให้มากที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีที่มีอยู่ทั่วประเทศ โดยท่านสมาชิกสามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนหรือการบริการสาขาของสภาวิชาชีพบัญชี ผ่านช่องทางอีเมลโดยตรงที่ tfacmember@tfac.or.th ดัชนียินดีรับฟังทุกข้อเสนอแนะจากท่านสมาชิก:

สุวิมล กตยาเกียรติ

นางสุวิมล กตยาเกียรติ
กรรมการและนายทะเบียน

EDITOR'S NOTE

ย่างเข้าสู่เดือนกันยายน ซึ่งยังคงอยู่ในช่วงหน้าฝน แน่ใจว่า สิ่งหนึ่งที่ต้องระวังนอกจากเชื้อโรคที่มากับน้ำแล้ว ยังมี “ยุง” พาหะนำโรคต่าง ๆ อาทิ โรคไข้เลือดออก โรคไข้มาลาเรีย โรคมือ เท้า ปาก สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีทุกท่านก็อย่าลืมนดูแลสุขภาพตัวเองและคนใกล้ตัวกันด้วยนะคะ

แน่นอนว่าการระวังโรคร้ายต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีและพึงปฏิบัติ แต่การออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรงนั้นก็สิ่งที่สำคัญเช่นกัน เร็ว ๆ นี้ สภาวิชาชีพบัญชีจะมีกิจกรรมครั้งยิ่งใหญ่ และครั้งแรกของที่จะประกาศศักดาให้ทุกคนรู้ว่า สายงานวิชาชีพบัญชีไม่ได้มีดีแค่ตัวเลข เรายังมีสุขภาพที่ดีด้วย กับกิจกรรมเดิน-วิ่งการกุศล Bunchee RUN 2019 รวมพลคนบัญชี (Run for Charity) ซึ่งถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อถวายเงินรายได้สมทบ “มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อสนับสนุนการศึกษา” ซึ่งจะจัดในวันที่ 17 พฤศจิกายนนี้ ณ กระทรวงสาธารณสุข โดยมีระยะการวิ่ง 2.4 ก.ม., 5 ก.ม. และ 10 ก.ม. ผู้ที่สนใจสามารถลงทะเบียนได้ที่ www.buncheerun.com ค่ะ

Newsletter ฉบับนี้ยังคงรวบรวมข้อมูลข่าวสารและบทความที่เป็นประโยชน์ต่อบัญชีโดยได้รับเกียรติจาก **นางสุวิมล กฤตยาเกียรติ** กรรมการและนายทะเบียน สภาวิชาชีพบัญชี มากล่าวาทักทายเปิดเล่มเกี่ยวกับ “**พัฒนางานบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกที่เพิ่มขึ้น...**” พร้อมด้วยสาระเนื้อหาอีกมากมาย อาทิ สรุปสาระสำคัญจากการเสวนา “ความท้าทายของผู้ตรวจสอบภายในกับเทคโนโลยี AI และ Blockchain” ตอนที่ 2, การสอบบัญชีกับการทุจริต, จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี, ว่าด้วยเรื่อง “นักบัญชีอาชีพอากร”, Future of Finance และเนื้อหาอื่น ๆ อีกมากมายติดตามได้ภายในเล่มค่ะ

ท้ายนี้หากท่านต้องการเสนอแนะหรือติชม จดหมายข่าว สภาวิชาชีพบัญชี สามารถส่งมาได้ที่ E-mail : newsletter@tfac.or.th

ที่ปรึกษา

- คณะอนุกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ สภาวิชาชีพบัญชี วาระปี 2560-2563
- ภูษณา แจ่มแจ้ง ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- สาวิตา สุวรรณกุล ผู้จัดการส่วนสื่อสารองค์กร
- เจียรนัย รัตนประทุม เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- จิราวัฒน์ เพชรชู เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- สุขุมาลัย แก้วสนั่น เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- ชยารัตน์ นุกูล เจ้าหน้าที่ส่วนงานสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงาน หรือ ข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีควมรับผิดชอบในเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา เผยแพร่เป็นรายเดือน (ทุกต้นเดือน)

ข้อมูลติดต่อ Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook <https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID @tfac.family

สภาวิชาชีพบัญชี จัดการอบรมสัมมนา การจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชน ผ่านแอปพลิเคชัน SME สบายใจ

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2562 สภาวิชาชีพบัญชี ร่วมกับ วิทยาลัยเทคนิคสตั๊ดทึบและเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จัดการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชนผ่านแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ (SME สบายใจ) ซึ่งได้รับเกียรติจากนายประเสริฐ หวังรัตนปราณี อุปนายกคนที่สาม และประธานคณะกรรมการด้านการทำบัญชี นายชัยยุทธ อังศุวิทยา ผู้ช่วยเลขาธิการ สภาวิชาชีพบัญชี นายวีรวัฒน์ เทพยายน คณะทำงาน Operation เกี่ยวกับแอปพลิเคชัน SME สบายใจ นายกมล เรืองมานะมงคล วิทยากรผู้บรรยาย และเจ้าหน้าที่จากสภาวิชาชีพบัญชีร่วมให้คำแนะนำการใช้งาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดทำบัญชีชุดเดียว พร้อมทั้งการสาธิตและแนะนำการใช้แอปพลิเคชัน SME สบายใจ เพื่อการจัดทำบัญชีเพื่อเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการจัดทำบัญชีชุดเดียว การอบรมสัมมนานี้จัดให้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน นักศึกษา คณาจารย์ และผู้ที่มีความสนใจจัดขึ้น ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

วันที่ 17 พฤศจิกายนนี้ พบกัน!

ณ กระทรวงสาธารณสุข

กิจกรรมเดิน-วิ่งการกุศล

Bunchee run รวมพลคนบัญชี

Register >> www.buncheerun.com

สภาวิชาชีพบัญชี จัดพิธีมอบใบอนุญาต การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและอบรม จรรยาบรรณผู้สอบบัญชีรายใหม่

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2562 สภาวิชาชีพบัญชี จัดพิธีมอบใบอนุญาตการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและอบรมจรรยาบรรณผู้สอบบัญชีรายใหม่ โดยมีผู้สอบบัญชีรายใหม่เข้าร่วมพิธีจำนวน 148 ราย โดยภายในงาน ได้รับเกียรติจาก **นายสุพจน์ สิงห์เสนห์** อุปนายกคนที่หนึ่ง และประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี กล่าวแสดงความยินดีและมอบใบอนุญาตการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแก่ผู้สอบบัญชีใหม่ ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี

ทั้งนี้ ในวันดังกล่าวได้มีการเตรียมความพร้อมโดยให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สอบบัญชีใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงมาตรฐานด้านจรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และชี้แจงเรื่องข้อบังคับและข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ **ผศ. ดร.ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ** กรรมการและประธานคณะกรรมการด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี **นายชัยยุทธ อังศุวิทยา** คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี และนางสาวชนนิกันต์ เลิศอัศววิวัฒน์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ สภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี จัดกิจกรรมท่องเที่ยว ประจำปี One Day Trip ครั้งที่ 4 “สิงหาพาแม่ (หญิง) เทียวอยุธยา

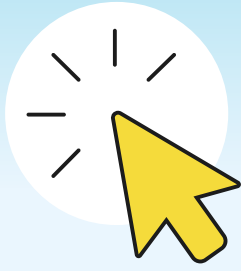
เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2562 สภาวิชาชีพบัญชี จัดกิจกรรมท่องเที่ยวประจำปี One Day Trip ครั้งที่ 4 “สิงหาพาแม่ (หญิง) เทียวอยุธยา โดยในปีนี้เป็นสภาวิชาชีพบัญชีพาสมาชิกร่วมเดินทางไปยัง จ.พระนครศรีอยุธยา ศึกษาประวัติศาสตร์โบราณสถาน วัดไชยวัฒนาราม สถานที่ขึ้นชื่อ พร้อมกับสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์และล่องเรือชมวิถีชีวิต สิ่งปลูกสร้าง โบราณสถาน สองฟากฝั่งแม่น้ำรอบเกาะอยุธยา โดยมีวิทยากรผู้ชำนาญการมาบรรยายตลอดการเยี่ยมชมในช่วงเช้า และในช่วงบ่ายได้นำคณะพาเยี่ยมชมต้นแลนด์ดินแดนแห่งความสมดุล ชมสายการผลิตตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนถึงการจัดเก็บคลังสินค้าของ ICHITAN GREEN FACTORY พร้อมกับการเรียนรู้การสร้างสมดุลให้กับธรรมชาติด้วยกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย

กิจกรรมท่องเที่ยวในครั้งนี้ จัดขึ้นภายใต้แนวคิดการจัดกิจกรรมให้กับสมาชิกได้พาคณพิเศษร่วมเดินทางท่องเที่ยว และเป็นการนำคณะสมาชิกเข้าเรียนรู้ทั้งในด้านสถานที่ท่องเที่ยว และการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดต่อไปได้ สภาวิชาชีพบัญชีขอขอบคุณผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านที่ให้การตอบรับเป็นอย่างดี และขอขอบคุณวิทยากรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเยี่ยมชมในครั้งนี้ สำหรับผู้ที่สนใจสามารถติดตามการจัดกิจกรรมเช่นนี้ได้ตามช่องทางต่าง ๆ ของสภาวิชาชีพบัญชีต่อไป

สภาวิชาชีพบัญชี สาขาเชียงใหม่ จัดโครงการ In-House Training หลักสูตร “งบประมาณเพื่อการวางแผนและทำกำไร”

เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2562 สภาวิชาชีพบัญชี สำนักงานสาขาเชียงใหม่ ได้จัดโครงการ In-House Training หลักสูตร “งบประมาณเพื่อการวางแผนและทำกำไร” (หลักสูตร 1 วัน) ให้กับบริษัท ศิริเวชเมดิคอล จำกัด (โรงพยาบาลราชเวชเชียงใหม่) ได้รับเกียรติจาก **ผศ. ดร.จอมใจ แฉมเพชร** ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ **ผศ.วรพรรณ ตระการศิรินนท์** อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวิทยากรบรรยาย โดยช่วงเช้าเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณเพื่อการวางแผนและทำกำไร และในช่วงบ่ายเป็นการ Workshop การจัดทำงบประมาณของโรงพยาบาลให้กับเจ้าหน้าที่แต่ละแผนกเพื่อให้เข้าใจและสามารถจัดทำงบประมาณเสนอต่อผู้บริหารในเบื้องต้นได้ โดยมีเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ เข้าร่วมโครงการอบรม จำนวน 50 ท่าน จัดขึ้น ณ โรงพยาบาลราชเวชเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

ตรวจสอบสถานะสมาชิกและผู้สอบบัญชีง่าย ๆ แค่ปลายนิ้ว

สภาวิชาชีพบัญชีเปิดช่องทางการตรวจสอบสถานะของผู้สอบบัญชี หรือผู้ทำบัญชี (เฉพาะสถานะสมาชิก) เพื่อประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้แก่นิติบุคคลหรือผู้ใช้บริการผู้สอบบัญชี หรือผู้ทำบัญชีเพื่อลงนามในงบการเงิน โดยสามารถตรวจสอบสถานะสมาชิก หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตง่าย ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์เพียงกรอกข้อมูลดังนี้ 1.ชื่อ 2.ชื่อสกุล และ 3.เลขบัตรประชาชนผู้ทำบัญชี หรือเลขทะเบียนผู้สอบบัญชีในระบบตรวจสอบสถานะสมาชิกและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสภาวิชาชีพบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง

นิติบุคคลหรือผู้ใช้บริการสามารถเข้าไปที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี www.tfac.or.th เลือกเมนู Online Service หัวข้อระบบตรวจสอบสถานะสมาชิก หรือระบบตรวจสอบสถานะผู้สอบบัญชีซึ่งมีขั้นตอนการตรวจสอบดังนี้

ระบบตรวจสอบสถานะสมาชิก

- กรอกข้อมูลดังนี้
 - ชื่อ
 - ชื่อสกุล และ
 - เลขบัตรประชาชนสมาชิกผู้ทำบัญชี (โปรดระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้องทุกช่อง)
- หากระบบแสดงสถานะสมาชิก “เป็นสมาชิก” แปลว่า สถานะสมาชิกของผู้ทำบัญชีรายนี้ยังคงอยู่
- หากระบบแสดงสถานะสมาชิก “ไม่เป็นสมาชิก” แปลว่า สถานะสมาชิกของผู้ทำบัญชีรายนี้อาจจะไม่ได้เป็นสมาชิก หรือท่านอาจจะกรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง หากมีข้อสงสัยโปรดติดต่อสภาวิชาชีพบัญชี ส่วนงานทะเบียน ได้โดยตรง

ระบบตรวจสอบสถานะผู้สอบบัญชี

- กรอกข้อมูลดังนี้
 - ชื่อ
 - ชื่อสกุล และ
 - เลขทะเบียนผู้สอบบัญชี (โปรดระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้องทุกช่อง)
- หากระบบแสดงสถานะใบอนุญาต “ปกติ” แปลว่า สถานะใบอนุญาตของผู้สอบบัญชีรายนี้มีสถานะปกติ
- หากระบบแสดงสถานะใบอนุญาต “ไม่พบข้อมูล” แปลว่า สถานะใบอนุญาตของผู้สอบบัญชีรายนี้อาจจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต หรืออาจจะไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี หรือท่านกรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง หากมีข้อสงสัยโปรดติดต่อ สภาวิชาชีพบัญชี ส่วนงานทะเบียน ได้โดยตรง

ทั้งนี้ ข้อมูลสถานะผู้สอบบัญชี หรือผู้ทำบัญชี (เฉพาะสถานะสมาชิก) สภาวิชาชีพบัญชีจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทุก ๆ 15 วัน โดยวันที่ข้อมูลอัปเดตล่าสุดจะระบุไว้ในหมายเหตุด้านล่างของระบบการตรวจสอบสถานะสมาชิก และผู้สอบบัญชี ซึ่งสถานะผู้สอบบัญชี หรือผู้ทำบัญชี (เฉพาะสถานะสมาชิก) และข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลข่าวสารของสภาวิชาชีพบัญชี และเป็นการให้บริการเชิงข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบอันเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะไม่สามารถใช้อ้างอิงทางกฎหมายได้ หากมีข้อสงสัยสามารถติดต่อสภาวิชาชีพบัญชี ส่วนงานทะเบียน โทรศัพท์ 0 2685 2500

โดย..ส่วนงานทะเบียน

สรุปสาระสำคัญจากการเสวนา ความท้าทายของผู้ตรวจสอบ

กับ เทคโนโลยี AI และ Blockchain ตอนที่ 2

สวัสดิ์ท่านผู้อ่านและเพื่อนสมาชิกทุกท่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับสรุปสาระสำคัญจากการเสวนา “ความท้าทายของผู้ตรวจสอบกับเทคโนโลยี AI และ Blockchain” ซึ่งถือเป็นโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคม ISACA Bangkok Chapter ที่ได้ร่วมกันจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้ได้มุ่งเน้นประเด็นความท้าทายของสองเทคโนโลยีที่จะเข้ามาขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมโลกในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้ตรวจสอบ

และนักบัญชีควรตระหนักถึงอิทธิพลและผลกระทบของเทคโนโลยีดังกล่าว เมื่อถูกนำมาใช้งานอย่างเต็มรูปแบบ โดยในฉบับนี้ดิฉันขอสรุปสาระสำคัญของการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “การปรับตัวของผู้ตรวจสอบภายในต่อเทคโนโลยี AI และ BLOCKCHAIN” โดย ดร.ภูมิ ภูมิรัตน์ ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเพื่อนสมาชิกทุกท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อไปนะคะ

ดร.ภูมิ ได้เริ่มต้นการบรรยายโดยกล่าวว่า อยากให้บรรยากาศของการสัมมนาในวันนี้ เป็นการพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน กับสองเทคโนโลยีที่เชื่อได้ว่า สถาบันการเงินได้นำมาใช้กันอย่างแน่นอน และองค์กรต่าง ๆ คงนำมาใช้มากขึ้นในอนาคต โดยสิ่งที่ ดร.ภูมิบรรยายแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

- นิยามของ AI คืออะไร และมีความสำคัญต่อผู้ตรวจสอบภายในอย่างไร
- ผู้ตรวจสอบภายใน (IA) จะตรวจสอบ AI อย่างไร
- ผู้ตรวจสอบภายในควรรับมือกับ Blockchain อย่างไร

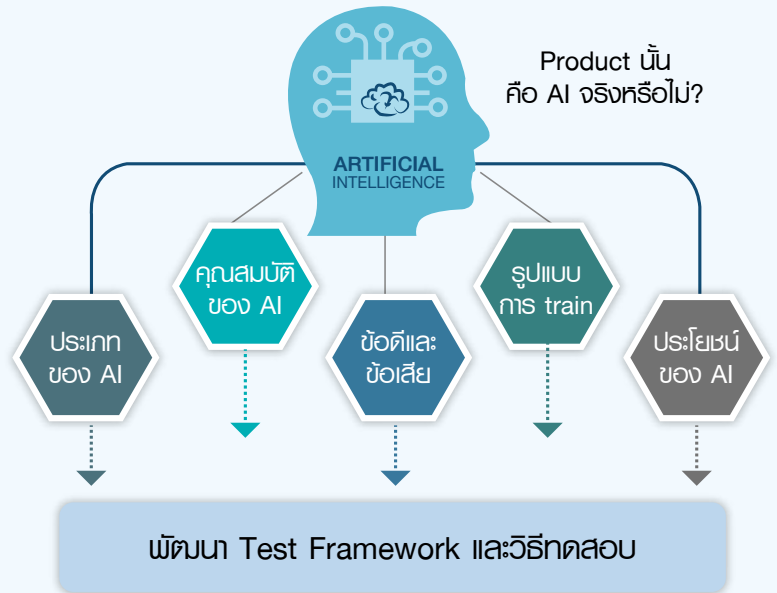
นิยามของ AI คืออะไร และมีความสำคัญต่อผู้ตรวจสอบภายในอย่างไร

ในความเป็นจริง AI เป็นสิ่งที่นิยามได้ยาก และปัจจุบัน AI ยังไม่มีคำนิยามอย่างชัดเจน ซึ่งต่อไปจะมีมาตรฐานมารองรับ หากจะอธิบายให้เข้าใจได้ง่าย “AI คือ สาขาของวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ที่ต้องการเลียนแบบปัญญาของมนุษย์ในระบบ IT” ตัวอย่างของ AI คือ เทคโนโลยีการพิมพ์ด้วยเสียง เทคโนโลยีตรวจสอบและจดจำใบหน้า (Face Recognition) และโปรแกรมตอบกลับการสนทนา (Chatbot) เป็นต้น โดยผู้ตรวจสอบสามารถใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยตรวจสอบความผิดปกติที่เกิดขึ้นในองค์กร เนื่องจากปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ มีการใช้ระบบดิจิทัลค่อนข้างมาก จึงมีข้อมูลเกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่ง Natural Language AI สามารถเข้าไปฟัง อ่านเอกสาร และเรียนรู้ข้อมูลทั้งหมด ผู้ตรวจสอบจึงสามารถสั่งการได้ว่าต้องการข้อมูลใด และให้ AI วิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ตรวจสอบทำการยืนยันข้อมูลนั้นอีกครั้ง

ผู้ตรวจสอบภายใน (IA) จะตรวจสอบ AI อย่างไร

ดร.ภูมิ กล่าวว่า AI ต้องเข้ามามีอิทธิพลต่อระบบธุรกิจอย่างแน่นอน ผู้ตรวจสอบภายใน หรือ IA จึงต้องหาวิธีอยู่ร่วมกับ AI ให้ได้ โดยมีข้อมูลทางสถิติที่น่าสนใจในปี 2017 และ 2018 พบว่า เหล่า Startup ในยุโรปจำนวนมาก (ร้อยละ 40) ที่อ้างว่ามีการลงทุนในเทคโนโลยี AI แต่แท้จริงแล้วมิใช่เทคโนโลยี AI ดังนั้น ผู้ตรวจสอบจึงจำเป็นต้องทราบก่อนว่า **Product นั้น คือ AI จริงหรือไม่ ?** เนื่องจากหากหน่วยงานกำกับดูแลกำหนดให้ผู้ใช้ AI ต้องมีการรายงาน องค์กรจำเป็นต้องรายงานให้สอดคล้องตามข้อกำหนดดังกล่าว มิฉะนั้น จะเกิดปัญหา ในทางตรงกันข้ามหาก Product นั้น มิใช่ AI แต่กลับรายงานว่าเป็น AI ก็จะเป็นปัญหาตามมาเช่นกัน

จากผลการวิจัยของ ISACA พบว่า **ความท้าทายของผู้ตรวจสอบ คือ ปัจจุบันยังไม่มีกรอบแนวทาง (Framework) ในการตรวจสอบ AI อย่างชัดเจน** จึงอาจต้องประยุกต์จากกรอบแนวทางที่มีอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังไม่มีค่านิยาม และขอบเขตความสามารถของ AI ที่ชัดเจนว่าคืออะไร **ผู้ตรวจสอบจึงต้องมองว่า AI is a black box คือ ทราบผลลัพธ์ แต่ไม่ทราบวิธีการได้มาซึ่งผลลัพธ์** ดังเช่น โปรแกรมแปลภาษาของกูเกิล หรือ Google Translate ที่จะทำความเข้าใจทุกภาษา โดยมีภาษากลางของตนเอง ซึ่งแม้กระทั่งผู้พัฒนาก็ยังไม่ทราบว่าได้ผลลัพธ์อย่างไร และถึงแม้ว่าจะมี Source Code ก็ไม่สามารถเข้าใจได้ ดังนั้นวิธีการตรวจสอบ AI จึงเป็นเชิงเทคนิคค่อนข้างมาก ซึ่งผู้ตรวจสอบอาจมอบหมายให้ผู้ที่มีความรู้และทักษะเชิงเทคนิคปฏิบัติงานแทน แต่ผู้ตรวจสอบต้องเข้าใจ ประเภท คุณสมบัติ ข้อดีและข้อเสียของ AI แต่ละประเภท ที่มีทั้งแบบ Supervised Learning และ

Unsupervised Learning ซึ่งเหมาะกับโจทย์ที่แตกต่างกัน หากเป็น AI ประเภทแรก จะใช้ได้ผลค่อนข้างดีกับการตรวจสอบความผิดปกติ นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบควรทราบว่า การ Train AI มีรูปแบบ รวมถึงประโยชน์ของ AI และนำมาพัฒนากรอบแนวทางในการตรวจสอบ (Test Framework) โดยวิธีการทดสอบจะมีหลายวิธี ซึ่งอาจศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารทางวิชาการ และผลงานวิจัย เพื่อเลือกวิธีการทดสอบได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของ AI หรืออาจให้วิศวกรคอมพิวเตอร์หรืออัลกอริทึม (Algorithm) หรือกรรมวิธีที่จะทดสอบ หากเป็นอัลกอริทึมที่องค์กรซื้อ มา หรือเป็น Cloud Service ที่องค์กรซื้อ มา ผู้ตรวจสอบควรสื่อสารกับองค์กรและผู้ขาย ว่าผู้ขายมีการทดสอบในประเด็นดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ และองค์กรมีความเข้าใจ AI ที่จัดซื้อ มากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้ตรวจสอบสามารถทำได้เท่านี้ ไม่สามารถทำได้มากกว่านี้

ผู้ตรวจสอบภายในต้องรับมือกับ Blockchain อย่างไร

ก่อนตอบคำถามนี้ ดร.ภูมิ ได้อธิบาย Blockchain ให้เข้าใจได้โดยง่าย ดังนี้ 1) Blockchain เป็นโปรแกรมประเภทระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ซึ่งต้องทำงานร่วมกับเครื่องอื่น 2) เมื่อ Blockchain เก็บข้อมูลแล้ว ข้อมูลทั้งเครือข่ายจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องของเราอาจจะโดนแฮก และถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ 3) Blockchain Network จะล่มยากมาก 4) การประมวลผลของ Blockchain ควรประมวลผลในหลายเครื่อง และควรตรวจสอบได้ ขึ้นกับ Blockchain ที่ใช้ ซึ่งผู้ตรวจสอบสามารถรับทราบผล แต่ไม่สามารถเข้าไปรวม Validate ได้ จุดเด่นของ Blockchain คือ โดนแฮกยากมาก ข้อเสีย คือ การจัดการคีย์ (Key Management) เป็นเรื่องที่สำคัญมาก องค์กรจึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และถึงแม้ Blockchain จะมีจุดเด่นคือแฮกข้อมูลได้ยากมาก แต่ไม่ได้หมายความว่า จะเกิดขึ้นไม่ได้ ความเสี่ยงของ Blockchain เกิดขึ้นได้หลายจุด ได้แก่ Blockchain Infrastructure Security, Account Security and Smart contract Security ดังนี้

Blockchain Infrastructure Security

สิ่งที่ผู้ตรวจสอบต้องเข้าใจ เพื่อสามารถระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับ Blockchain คือ พารามิเตอร์ (Parameter) หรือช่องโหว่ที่อาจจะถูกแฮกคืออะไร เครือข่ายโปรโตคอล (Network Protocol) ซึ่งหมายถึงข้อกำหนดในการสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องในเครือข่าย (Node) คืออะไร ผู้ทำหน้าที่ดูแล มีการตั้งค่า Firewall และการป้องกันความผิดปกติ (Anomalies Detection) เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ เครือข่ายมีขีดความสามารถอย่างไร Blockchain นี้สามารถประมวลผลผิดพลาดได้โดยไม่ล้ม และสามารถกู้ตัวเองกลับคืนมาได้เรียกว่า Fork หรือไม่ หาก Blockchain นั้นไม่สามารถกู้ตัวเองกลับคืนมาได้ แสดงว่ามีความสามารถที่จะล้ม ถ้าเครื่องคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายจำนวนมากพอเกิดล้ม ซึ่งกรณีดังกล่าวจะต้องทดสอบว่ามีโอกาสที่จะทำงานผิดพลาดมากน้อยแค่ไหน โอกาสที่ Concensus Protocol จะโดนแฮกคืออะไร รูปแบบการเก็บฐานข้อมูลของ Blockchain รับประกันความถูกต้องของข้อมูลในอดีตหรือไม่ ซึ่งหากเป็น Bitcoin ฐานข้อมูลจะเช็คได้ว่า ข้อมูลย้อนหลังจะถูกต้องอยู่เสมอ

Account Security

Blockchain เป็นแอปพลิเคชันหนึ่ง แอปพลิเคชันใดจะสื่อสารกับ Blockchain จะต้องยืนยันตัวตน (Authenticate) กับ Blockchain ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักจะยืนยันตัวตนด้วย Public Key Cryptography หมายความว่า แอปพลิเคชันที่จะสื่อสารกับ Blockchain จะมีเทคโนโลยีจัดการคีย์ (Key Management Technology) มาเกี่ยวข้อง ดังนั้นความปลอดภัยของ Blockchain ย่อมขึ้นกับความสามารถในการจัดการคีย์ขององค์กร ผู้ตรวจสอบควรมุ่งเน้นจุดนี้ เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่สำคัญของ Blockchain

Smart Contract Security

สัญญาอัจฉริยะ (Smart Contract) คือ แอปพลิเคชันที่เขียนบน Blockchain ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะโดนแฮก โดยมีตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2014 ถึง 2015 กรณีแรกคือ Smart Contract หนึ่ง ซึ่งเป็น Cloud Funding Platform บน Blockchain ได้มีผู้ส่งคำสั่งขอกู้ยืมเงินเข้าไป ซึ่งเจ้าของเงินจะส่งคำสั่งไปที่แอปพลิเคชันนี้ เพื่อออกเสียงร่วมกันว่าจะให้กู้ยืมเงินหรือไม่ หากเจ้าของเงินอนุญาต เงินจะโอนไปยังบัญชีผู้กู้ยืม สิ่งที่เกิดขึ้นคือ Smart Contract มีจุดบกพร่อง ทำให้มีคนอื่นส่งคำสั่งไปที่ Smart Contract นี้ โดยทุกครั้งที่มีการส่งคำสั่งจะมีเงินไหลออก โดยไม่สามารถหยุดยั้งได้ กรณีที่สองเป็นตัวอย่าง Smart Contract บน Blockchain ที่ผู้สร้างไม่ได้กำหนดว่าใครเป็นเจ้าของ คนร้ายจึงส่งคำสั่งกำหนดความเป็นเจ้าของ พร้อมกับลบแอปพลิเคชันนี้ ทำให้เงินสูญหายไปโดยสิ้นเชิง ซึ่งกรณีแรกเป็น Programming Error และกรณีที่สองเป็น Deployment Error จึงควรมีแบบประเมิน (Checklist) ว่าองค์กรมีการทำตามขั้นตอนการปรับใช้งาน (Deployment Step) ครบถ้วนหรือไม่ นอกจากนี้ ความเสี่ยงทั้งสามดังกล่าวข้างต้นยังมี Non-Technical Risk อื่นอีก นอกจากนี้ Blockchain จะมีความสามารถในการรักษาความลับแตกต่างกัน หากการออกแบบไม่ดี จะทำให้องค์กรอื่นบนแพลตฟอร์มเดียวกันเห็นข้อมูลได้ ผู้ตรวจสอบจะต้องหารือร่วมกับวิศวกรคอมพิวเตอร์ว่าปัจจัยใดที่จะทำให้ผู้อื่นเห็นข้อมูลได้

ในช่วงสุดท้าย ดร.ภูมิ ได้กล่าวว่า ขณะนี้ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว จึงขอฝากประเด็นที่อาจเกิดเป็นความเสี่ยงไว้ว่า ในยุโรปหากบุคคลใดนำข้อมูลส่วนบุคคลที่เข้ารหัสไปไว้ใน Blockchain และบุคคลดังกล่าวเพียงคนเดียวที่มีคีย์ ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลของบุคคลนั้น แต่หากบุคคลใดนำข้อมูลส่วนบุคคลที่มีได้เข้ารหัสไปไว้บน Blockchain บุคคลอื่นสามารถเป็นเจ้าของข้อมูล (Data Controller) ร่วมด้วย และถ้าบุคคลใดนำข้อมูลที่เข้ารหัสไปไว้บน Blockchain และให้คีย์กับบุคคลอื่น เขาจะเป็นเจ้าของข้อมูลด้วยทันที จึงเป็นสิ่งที่พึงระวังกรณีที่มีคีย์รั่วไหลไปยังบุคคลอื่นอย่างยิ่ง

“การจะพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างให้เจริญนั้น จะต้องสร้างและเสริมขึ้น จากพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ก่อนทั้งสิ้น ถ้าพื้นฐานไม่ดีหรือคลอนแคลน ที่จะเพิ่มเติมเสริมต่อให้เจริญขึ้นไปอีกนั้น ก็ยากนักที่จะทำได้ เราจึงควรจะเข้าใจให้แจ้งชัดว่า นอกจากจะมุ่งสร้างความสำเร็จแล้ว ยังต้องพยายามรักษาพื้นฐานให้มั่นคงไปพร้อม ๆ กัน” นี่คือพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ชี้ให้เห็นว่า เราควรใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี มาเพิ่มเติมเสริมต่องานของผู้ตรวจสอบให้มีคุณภาพพร้อม ๆ กับความพยายามรักษาพื้นฐานให้มั่นคง คือ การเพิ่มคุณค่า ปรับปรุงการดำเนินงาน และช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายนะค่ะ กลับมาพบกันใหม่ กับสรุปสาระสำคัญจากการเสวนา ความท้าทายของผู้ตรวจสอบกับเทคโนโลยี AI และ Blockchain ตอนสุดท้าย ในฉบับถัดไป แล้วพบกันค่ะ

โดย..พ.ศ.ชวัญหทัย มิตรกานนท์

คณะกรรมการและเลขานุการโครงการพัฒนาหลักสูตรการอบรมด้านการตรวจสอบภายใน

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

จากการที่คณะกรรมการจรรยาบรรณได้นำประเด็นตัวอย่างข้อบกพร่องเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และหรือการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี อันนำไปสู่การวินิจัยและตัดสินโทษมาเผยแพร่ให้สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้รับทราบมาโดยต่อเนื่องนั้น คณะกรรมการจรรยาบรรณหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะช่วยให้เพื่อนสมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ รวมถึงเพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติงานทั้งด้านการทำบัญชี และหรือด้านการสอบบัญชีให้มากยิ่งขึ้น

เมื่อไม่นานมานี้ ได้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นประเด็นร้อนสำหรับวงการวิชาชีพบัญชี ซึ่งได้ทำลายความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีอย่างมาก คือ กรณีที่ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีนำข้อมูลที่ตนได้รับรู้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และหรือนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานไปเปิดเผยให้แก่บุคคลภายนอก พฤติกรรมข้างต้นถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องและผิดหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการจรรยาบรรณจึงใคร่ขอเนิ่นย้าให้ทุกท่านตระหนักถึงความสำคัญของหลักการดังกล่าว และขอความร่วมมือจากทุกท่าน (ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร สำนักงานที่ให้บริการทางวิชาชีพบัญชี ผู้สอบบัญชี ผู้ทำบัญชีอิสระ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง) ในการสอดส่องดูแล เพิ่มความระมัดระวัง รวมทั้งหามาตรการและวิธีป้องกัน เพื่อปกป้องเกียรติศักดิ์ของวิชาชีพ ไม่ให้ต้องเสื่อมเสียไปด้วยการกระทำของพวกเราตนเอง และป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นอีกในอนาคต

ลำดับต่อไป เป็นการนำเสนอตัวอย่างข้อบกพร่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งด้านผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี

ด้านผู้ทำบัญชี

ตัวอย่างที่ 1

ประเด็นคำกล่าวหา

ผู้กล่าวหาที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ แจ้งผลการตรวจสอบบริษัทแห่งหนึ่งซึ่งพบว่า มีพฤติการณ์เป็นผู้ออกและผู้ใช้ใบกำกับภาษีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ทำบัญชี (ผู้ถูกกล่าวหา) ของบริษัทอาจเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นการกระทำดังกล่าว ในการบันทึกบัญชีโดยปราศจากหลักฐานประกอบ หรือใช้พยานเอกสารที่มีรายการไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด หรือบันทึกบัญชีโดยใช้พยานเอกสารที่เป็นใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันถือได้ว่า มีพฤติการณ์ที่สื่อให้เห็นถึงการประพฤติผิดจรรยาบรรณในสาระสำคัญนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพบัญชี

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน

1. ผู้ถูกกล่าวหายอมรับสารภาพว่า ตนเองไม่ได้เป็นผู้จัดทำบัญชีให้กับบริษัทฯ และไม่ได้สอบทานหรือตรวจสอบการจัดทำบัญชีและงบการเงินแต่อย่างใด แต่มีพนักงานของบริษัทดังกล่าวเป็นผู้จัดทำบัญชีเองทั้งหมด ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ทราบว่าการซื้อ-ขายสินค้าของบริษัทเกิดขึ้นจริงหรือไม่ รวมทั้งไม่เห็นเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี
2. ผู้ถูกกล่าวหายินยอมให้ใช้ชื่อตนเป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทดังกล่าว ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากเกรงใจและนับถือผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ซึ่งตนเองได้เคยร่วมงานด้วย

กรณีจึงพิจารณาได้ว่า

- ผู้ถูกกล่าวหา ไม่ใช่ผู้ทำบัญชีที่แท้จริงให้กับบริษัทที่หน่วยงานรัฐตรวจสอบพบพฤติการณ์เป็นผู้ออกและผู้ใช้ใบกำกับภาษีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้จัดทำบัญชี ไม่ได้สอบทาน หรือตรวจสอบการจัดทำบัญชีและงบการเงิน
- การที่ผู้ถูกกล่าวหายินยอมให้ใช้ชื่อของตนแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทดังกล่าว ถือว่าเป็นการประพฤติดิจรยาบรรณ ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 (ซึ่งใช้บังคับขณะที่กระทำผิด)

ตัวอย่างที่ 2

ประเด็นคำกล่าวหา

“รับทำบัญชีและเรื่องภาษี แต่ไม่รับผิดชอบตามที่ตกลงไว้”

ผู้กล่าวหาซึ่งเป็นนิติบุคคลผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้กล่าวหาผู้ทำบัญชี (ผู้ถูกกล่าวหา) วิทยหนึ่งว่า รับค่าจ้างทำบัญชีและเอกสารทางบัญชีของนิติบุคคลไปแล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการจัดทำบัญชี ไม่นำส่งภาษีต่อกรมสรรพากร และไม่ยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าตามที่กำหนดในข้อตกลง เป็นเวลาติดต่อกันหลายปี ทำให้ผู้กล่าวหาได้รับความเสียหาย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน

1. ผู้กล่าวหาแจ้งว่า เมื่อได้ทราบข้อมูลการไม่ทำงานตามข้อตกลง จึงมีการติดตามไปยังที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงมีหนังสือเรียกร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาส่งมอบเอกสารและชำระเงินคืนค่าทำบัญชีแก่ผู้กล่าวหา
2. ผู้ถูกกล่าวหาได้ย้ายที่อยู่ และไม่สามารถติดต่อได้

กรณีจึงพิจารณาได้ว่า

ผู้ถูกกล่าวหาในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไม่ปฏิบัติงานตามข้อตกลงการว่าจ้างโดยไม่มีเหตุอันสมควร ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับความเสียหายในการที่ไม่สามารถยื่นงบการเงินต่อหน่วยงานรัฐได้ ทั้งที่ ได้รับเงินค่าบริการจากผู้กล่าวหาแล้ว การไม่ปฏิบัติงานโดยตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพบัญชี คดโกง/ หลอกลวง และไม่มีควมรับผิดชอบตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ จึงถือเป็นการประพฤติดิจรยาบรรณ ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 (ซึ่งใช้บังคับขณะที่กระทำผิด)

ตัวอย่างที่ 1

🔊 ประเด็นคำกล่าวหา

ผู้กล่าวหาซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้แจ้งผลการตรวจสอบว่า ผู้สอบบัญชี (ผู้ถูกกล่าวหา) ปฏิบัติงานโดยไม่ได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ ธุรกิจที่ตรวจสอบอย่างเพียงพอและเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐาน ในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้องหรือไม่

📖 ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน

1. ผู้ถูกกล่าวหา มีการวางแผนงานสอบบัญชีในลักษณะเดียวกันทุกรายนิติบุคคลในทุกประเภทกิจการ โดยคิดว่าตนเองมีประสบการณ์การตรวจสอบ จึงไปวางแผนการสอบบัญชีในขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน
2. ผู้ถูกกล่าวหา มีความมั่นใจว่า แนวการสอบบัญชีที่จัดทำสามารถใช้ได้กับทุกธุรกิจที่ตรวจสอบ
3. ผู้ถูกกล่าวหา มีการจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม แต่ไม่ครบถ้วน เช่น ไม่ได้กำหนดลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการประเมินความเสี่ยง
4. ในแนวการสอบบัญชีของผู้ถูกกล่าวหา ปรากฏชื่อผู้จัดทำ วันที่จัดทำ ผู้สอบทาน และวันที่สอบทานอยู่บ้าง ในกระดาษทำการของทุกกิจการที่ตรวจสอบ

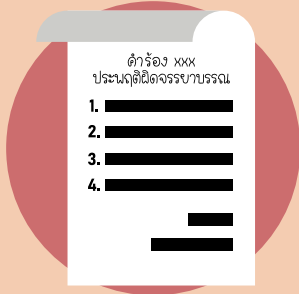
👥 กรณีจึงพิจารณาได้ว่า

การวางแผนงานสอบบัญชี การจัดทำแนวทางการตรวจสอบบัญชี และการจัดทำแผนการสอบบัญชี โดยรวม เป็นการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีในลักษณะเดียวกันทุกรายนิติบุคคล โดยไม่คำนึงถึงประเภทกิจการที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเภทธุรกิจของการประกอบกิจการ จึงพิจารณาได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา ปฏิบัติงานบกพร่อง ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี ถือว่าเป็นการประพฤติดิจจรยาบรรณตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 (ซึ่งใช้บังคับขณะที่กระทำผิด)

ตัวอย่างที่ 2

ประเด็นคำกล่าวหา

ผู้กล่าวหาซึ่งเป็นนิติบุคคลและมีหน้าที่จัดทำบัญชีได้กล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ดังนี้ : (1) รับเงินค่าบริการวิชาชีพไปแล้ว แต่ไม่ได้นำไปชำระจริง และไม่โอน ส่วนที่เหลือคืน (2) ไม่ส่งมอบงานหรือรายงาน และสำเนาของงบการเงิน ที่ยื่นแล้ว (3) ไม่ตอบตกลงเรื่องการส่งมอบเอกสารทางบัญชีคืน หลังจากที่มีการประเมินค่าใช้จ่ายจริงแล้ว (4) จงใจไม่ส่งมอบเอกสารเพื่อให้เกิด ความเสียหาย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน

1. ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้บริการทางวิชาชีพบัญชีแก่ผู้กล่าวหา โดยภายหลังจากที่ผู้ถูกกล่าวหาคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่ให้บริการและดำเนินการแล้วเสร็จ จึงแจ้งให้ผู้กล่าวหารับเงินในส่วนที่เหลือและเอกสารคืน พร้อมแจ้งว่า หากผู้กล่าวหาไม่ไปรับภายในเวลาที่กำหนด จะนำไปวางไว้ที่สำนักงานบังคับคดี
2. ภายหลังจากที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการในส่วนที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ จึงนำเงินส่วนที่เหลือและส่งมอบเอกสารทั้งหมดคืน โดยไปวางไว้ที่สำนักงานบังคับคดี

กรณีจึงพิจารณาได้ว่า

1. ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้บริการทางวิชาชีพบัญชีตามข้อตกลงแล้วเสร็จ จึงสมควรได้รับค่าบริการทางวิชาชีพ แต่จำนวนเงินที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือการพิจารณา
2. พบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้นำเงินส่วนที่เหลือและเอกสารทั้งหมดไปวางไว้ที่สำนักงานบังคับคดีจริง ตามที่ได้แจ้งไว้กับผู้กล่าวหาแล้ว
3. ไม่พบข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะมีเจตนาที่จะยึดหน่วงเอกสารเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กล่าวหา โดยพบว่า เอกสารประกอบการลงบัญชีทั้งหมดได้ถูกนำไปวางไว้ที่สำนักงานบังคับคดี และทางกรมบังคับคดี ก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบด้วยแล้ว

อย่างไรก็ดี กรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ให้บริการแก่ผู้รับบริการแล้วเสร็จ หรือเกิดปัญหาที่ต้องหยุดการให้บริการ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรต้องรีบส่งคืนเอกสารและข้อมูลการบันทึกบัญชีแก่ผู้รับบริการโดยเร็ว การไม่ปฏิบัติในประเด็นดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณ จึงถือว่าการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 (ซึ่งใช้บังคับขณะที่กระทำผิด)

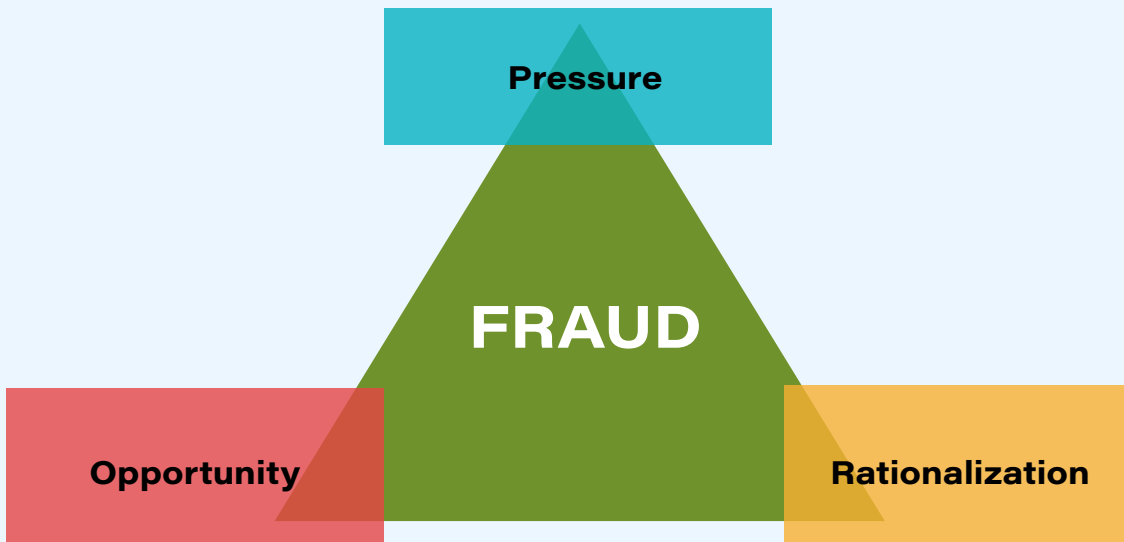
หวังว่า ตัวอย่างข้อบกพร่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งด้านผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีที่นำเสนอข้างต้นนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีบ้างไม่มากก็น้อย ในนามของคณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะกรรมการสอบสวน ต้องขอขอบคุณสภาวิชาชีพบัญชีที่ได้จัดสรรพื้นที่ของ Newsletter ฉบับนี้ เพื่อเผยแพร่และทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และท่านผู้อ่านทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

โดย.. คณะกรรมการจรรยาบรรณ

การสอบบัญชีกับการทุจริต

ทุกวันนี้ไม่ว่าเศรษฐกิจไทยจะดีหรือไม่ดี ภายในกิจการเองย่อมมีโอกาสในการทุจริตกันได้เสมอถ้าคนในสังคมละเลยคำว่า “หิริโอตตปละ” คือความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ก่อนอื่นผู้สอบบัญชีควรจะทราบว่าคนที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะทำการทุจริตจะมีองค์ประกอบใดบ้าง ซึ่งตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ของ Donald R. Cressey ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย สรุปปัจจัยเสี่ยงในการทุจริตได้ 3 ประการ ดังนี้

The Fraud Triangle

1. **Pressure** หมายถึง สิ่งจูงใจหรือแรงกดดันที่จะทำการทุจริต
2. **Opportunity** หมายถึง โอกาสที่จะทำการทุจริต
3. **Rationalization** หมายถึง ความสามารถในการหาเหตุผลอันสมควรสนับสนุนการกระทำทุจริต

เมื่อผู้สอบบัญชีเข้าไปตรวจสอบกิจการจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ และต้องมองย้อนกลับไปทบทวน **มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 เรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการพิจารณาการทุจริตในการตรวจสอบงบการเงิน”** มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 ผู้เขียนยังจำได้ว่าช่วงนั้นเหล่าผู้สอบบัญชีทั้งหลายให้ความสนใจในมาตรฐานฉบับนี้เป็นอย่างมาก

ผู้สอบบัญชีต้องคำนึงว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงินสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากการทุจริตหรือเกิดจากข้อผิดพลาด การจำแนกระหว่างการทุจริตและข้อผิดพลาดเหล่านั้น สามารถพิจารณาได้จากพื้นฐานของ **การกระทำที่ส่งผลต่อการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงินว่า เป็นการกระทำโดยเจตนาหรือไม่** แม้ว่าการทุจริตตามคำนิยามในทางกฎหมายมีขอบเขตที่กว้าง แต่สำหรับมาตรฐานการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องคำนึงถึงการทุจริตที่เป็นสาเหตุให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งประเภทของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงโดยเจตนาที่ผู้สอบบัญชีต้องคำนึงถึงมีอยู่ 2 ประเภท คือ

- 1) การจัดทำรายงานทางการเงินที่ทุจริต และ
- 2) การใช้สินทรัพย์ในทางที่ไม่เหมาะสม

แม้ว่าผู้สอบบัญชีอาจสงสัยการทุจริตหรืออาจระบุเหตุการณ์ของการทุจริตได้ แต่ผู้สอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้ที่มีหน้าที่ทางกฎหมายในการหาข้อสรุปว่า มีการทุจริตเกิดขึ้นจริงหรือไม่ กระบวนการเหล่านี้ต้องไปพิสูจน์ในชั้นศาลที่มีกระบวนการไต่สวนกันตามกฎหมาย ซึ่งกระบวนการทางกฎหมายนั้นผู้สอบบัญชีอาจจะต้องขึ้นศาลในฐานะพยานที่เปิดเผยมข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ หรือกระบวนการในการตรวจสอบเท่านั้น ทั้งนี้ทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับทนายจะซักถามข้อเท็จจริงจากผู้สอบบัญชีหรือไม่

ส่วนตัวผู้เขียนเองมักเลือกที่จะใช้ **การประเมินความเสี่ยงตั้งแต่ขั้นตอนการรับงาน** แล้วว่าจะมีประเด็นในเรื่องของการทุจริตหรือไม่ อย่างไร ซึ่งบางครั้งก็สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเหล่านั้นได้ ความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีที่ไม่สามารถตรวจพบการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตของผู้บริหารนั้น มีมากกว่าความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจพบการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตของพนักงาน เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วผู้บริหารอยู่ในตำแหน่งที่สามารถบิดเบือนรายการบันทึกทางบัญชีทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งแสดงข้อมูลทางการเงินอันเป็นเท็จหรือเข้าแทรกแซงการควบคุมที่ถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันการทุจริตของพนักงานทั่วไป เมื่อเราทราบเช่นนี้ ผู้สอบบัญชีต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการพิจารณาผู้บริหาร ซึ่งในทางปฏิบัติทำได้ยาก ดังสุภาษิตไทยว่า **“รู้หน้าไม่รู้ใจ”** แต่ถ้าหากผู้สอบบัญชีอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ ซึ่งกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อ โดยเป็นผลมาจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตหรือข้อสงสัยการทุจริต ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาดังนี้

ก. พิจารณาถึงความรับผิดชอบทางวิชาชีพและทางกฎหมายภายใต้สถานการณ์นั้น ๆ รวมถึงพิจารณาถึงข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีต้องรายงานให้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่แต่งตั้งผู้สอบบัญชี หรือในบางกรณีรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล

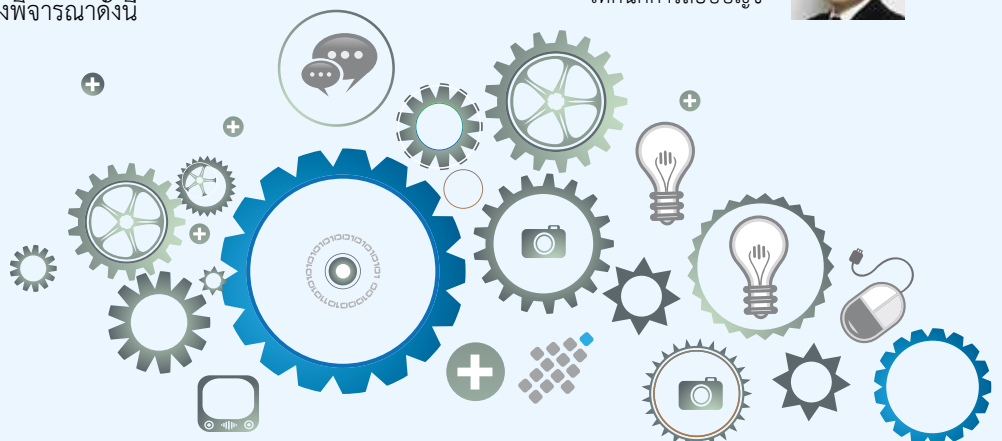
ข. พิจารณาถึงความเหมาะสมที่จะถอนตัวจากการเป็นผู้สอบบัญชี ในกรณีที่การถอนตัวนั้นเป็นไปได้ภายใต้กฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ค. หากผู้สอบบัญชีถอนตัว ให้ดำเนินการดังนี้

1. ปรึกษาหารือกับผู้บริหารในระดับที่เหมาะสมหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลถึงการถอนตัวของผู้สอบบัญชีจากงานสอบบัญชี และเหตุผลของการถอนตัวจากการสอบบัญชี และ
2. พิจารณาว่ามีข้อกำหนดของวิชาชีพหรือข้อกำหนดตามกฎหมายที่กำหนดให้ต้องรายงานต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่แต่งตั้งผู้สอบบัญชี หรือในบางกรณีรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแลให้ทราบถึงการถอนตัวของผู้สอบบัญชีจากงานสอบบัญชี และเหตุผลของการถอนตัวจากการสอบบัญชีด้วยหรือไม่

สุดท้ายนี้ ผู้สอบบัญชีทั้งหลายคงจะไม่มีผู้ใดต้องการที่จะขึ้นศาลเพื่อเป็นพยาน แต่บางครั้งเราไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากเราได้รับงานและไปตรวจสอบกิจการเหล่านั้นแล้ว ดังนั้นเราต้องทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาและเก็บข้อมูลหลักฐานอย่างเพียงพอ

โดย..ดร.กนกศักดิ์ สุวัฒนสินีกร
อนุกรรมการมาตรฐานด้านการสอบบัญชีและ
เทคนิคการสอบบัญชี

ว่าด้วยเรื่อง “นักบัญชีภาษีอากร”

ในยุคที่กรมสรรพากร ได้มีการบริหารภายใต้นโยบายปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีและยกระดับการให้บริการ ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกมาใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรทุกกระบวนการ หรือที่เรียกว่า “RD Digital Government – Data Analytics” และนำมาสู่แนวคิดเรื่อง “บัญชีเดียว” ของผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อคำว่า “นักบัญชีภาษีอากร” ซึ่งจะเป็นผู้ที่ช่วยแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น

ปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร ได้มีการศึกษา “โครงการนักบัญชีภาษีอากร” เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถปฏิบัติงานทางภาษีอากรได้อย่างถูกต้อง ป้องกันความผิดพลาด อันจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการได้ รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพทางวิชาชีพให้แก่บัญชีอีกด้วย ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่สภาวิชาชีพบัญชีเท่านั้น ที่เล็งเห็นความสำคัญของ “นักบัญชีภาษีอากร” ยังมีหน่วยงานทางบัญชีอื่นที่ให้ความสำคัญ โดยอาจจะเรียกชื่อที่ต่างกันไป เช่น สมาคมผู้สอบบัญชีภาษีอากรแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดอบรมหลักสูตรที่ปรึกษาภาษีอากร Tax Advisor หรือโรงเรียนภาษี ได้มีการจัดอบรมหลักสูตร Certified Tax Accountant นักตรวจสอบภาษีชั้นสูง เป็นต้น

เราอาจสรุปง่าย ๆ ได้ว่า “นักบัญชีภาษีอากร” คือ ผู้ที่มีความสามารถทางการบัญชีและภาษีอากรในคนเดียวกัน โดยต้องสามารถทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาภาษีอากรได้อีกด้วย เราอาจจะเห็นบุคคลเหล่านี้จากบริษัทที่เป็น Consulting Firm อย่างเช่นบริษัทที่เป็น Big 4 หรือแม้แต่ที่ปรึกษาทางภาษีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่กำกับดูแล กรมสรรพากร หรือศูนย์สารสนเทศสรรพากร Rd Intelligence Center 1161 รวมไปถึงผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ซึ่งต่างมีข้อจำกัด จุดเด่น และจุดด้อยที่ต่างกันไป

ในวันนี้ ผู้เขียนจะมาแนะนำให้ท่านได้รู้จักถึงความแตกต่างระหว่างผู้สอบบัญชีภาษีอากร และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ได้วางแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพทั้งสองเป็น “นักบัญชีภาษีอากร” เช่นกัน

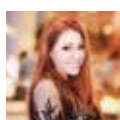
ความแตกต่างระหว่างผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ในปัจจุบันผู้ที่สามารถทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต ฯ แห่งประมวลรัษฎากร ในฐานะผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี
- ผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรจากอธิบดีกรมสรรพากร

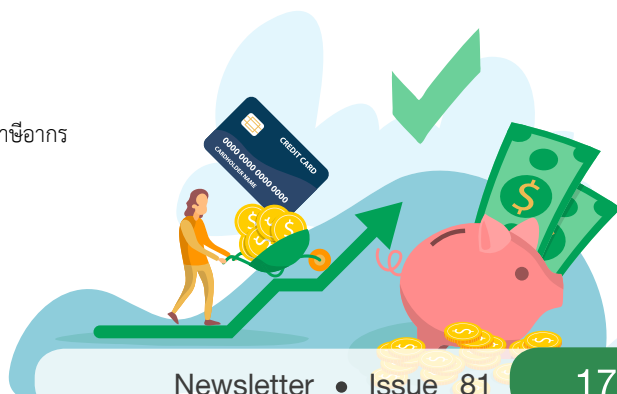
ความแตกต่าง	ผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
1 การขึ้นทะเบียน	ต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรจากอธิบดีกรมสรรพากร ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.98/2544ฯ	ต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547
2 สิทธิในการปฏิบัติงาน	สามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีเฉพาะห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก (ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท)	สามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีบริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร
3 หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545ฯ สำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก	ปฏิบัติงานตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดสำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีบริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดใหญ่ ปฏิบัติงานตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร สำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก
4 การรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	จัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดไว้ในคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545ฯ สำหรับการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กสำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก	จัดทำรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดใหญ่ จัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรสำหรับการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก

ที่มา : กรมสรรพากร

โดย..นางสาวณัฐรุณส พลญา

กรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการวิชาชีพด้านภาษีอากร

Future of Finance

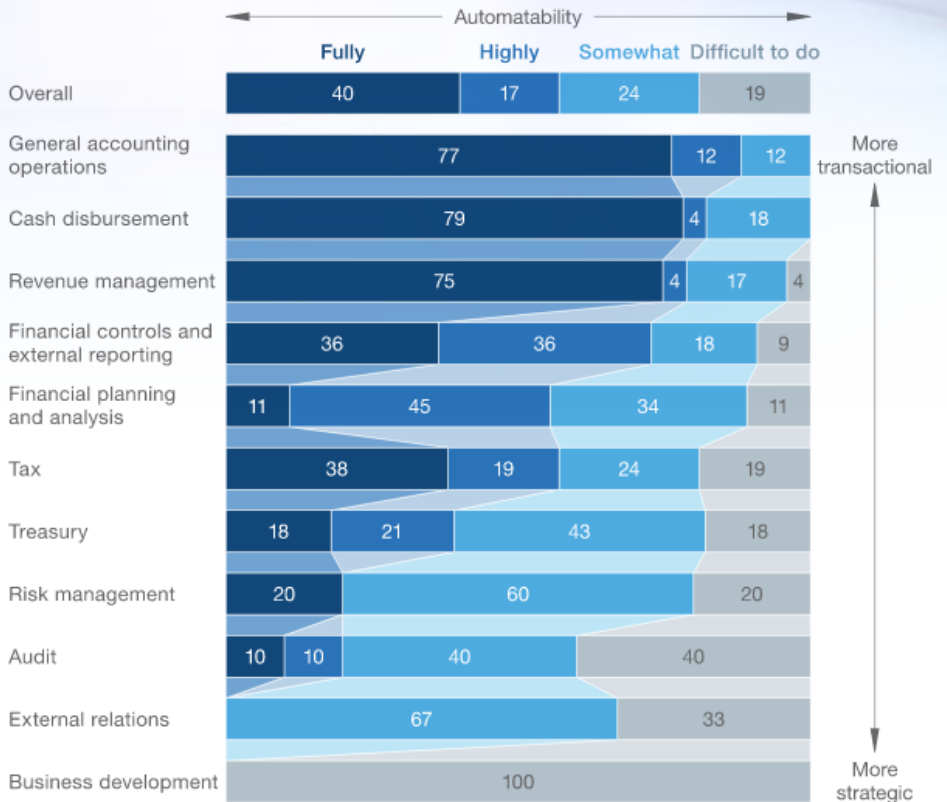
ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีที่ใช้ในการขับเคลื่อนระบบอุตสาหกรรม ระบบงานในองค์กร รวมถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันซึ่งได้มีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด และได้มาถึงจุดที่เราทุกคนต้องมาตระหนักถึงความสำคัญผลกระทบและความพร้อมของตนเองในหลายมิติ โดยเฉพาะหากเราเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรไม่ว่าขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ เราจะต้องปรับตัวอย่างไรเพื่อให้เราและองค์กรสามารถก้าวทันไปกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ผู้ถือหุ้น รวมถึงระบบนิเวศน์ในสังคมอย่างยั่งยืน เรียกได้ว่าโลกก้าวไปเราก้าวทันอย่างมั่นคง

สำหรับสายงานด้านบัญชีและการเงิน ผู้เขียนได้มีโอกาสอ่านงานวิจัยที่น่าสนใจของ McKinsey & Company ซึ่งแสดงผลการศึกษาโดยภาพรวมว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถมาแทนที่การใช้แรงงานมนุษย์ในกิจกรรมทางบัญชีและการเงิน โดยกิจกรรมร้อยละ 40 สามารถแทนที่ได้อย่างสมบูรณ์ (Fully Automated) และร้อยละ 17 สามารถแทนที่ได้บางส่วน (Mostly Automated) ในรายละเอียดแล้วกิจกรรมทางบัญชีและการเงินที่รวมอยู่ในการศึกษา เริ่มตั้งแต่งานบันทึกบัญชีทั่วไป การเบิกจ่ายเงินสด การบริหารรายได้ การควบคุมทางการเงินและการจัดทำรายงาน การวางแผนและวิเคราะห์ทางการเงิน ขั้นตอนทางภาษี การบริหารทรัพย์สินทางการเงิน การบริหารความเสี่ยงรวมถึงงานตรวจสอบบัญชี เป็นต้น เรียกได้ว่าเกินกว่ากึ่งของงานในปัจจุบันสามารถเป็น Automation ได้หมดแล้ว มองในแง่ดีคือ เทคโนโลยีที่ก้าวไปทำให้แต่ละองค์กรที่พัฒนาไปสามารถที่จะจัดสรรทรัพยากร

Many finance tasks and processes are at least somewhat automatable.

Potential for finance-function automation using demonstrated technologies, % share¹

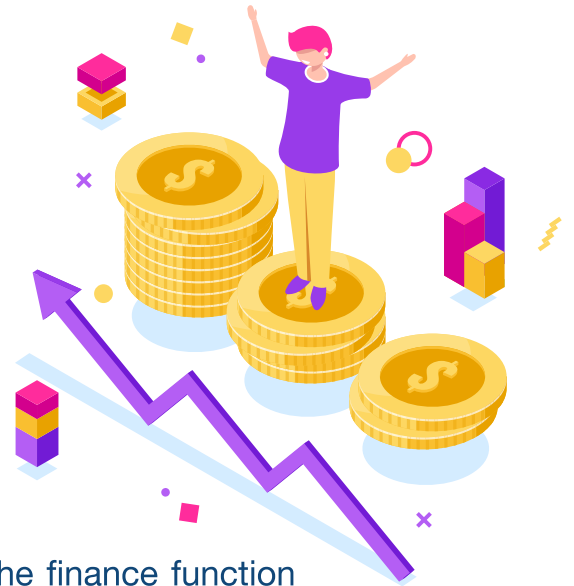
¹Figures may not sum to 100, because of rounding.

แหล่งที่มา : McKinsey Global Institute analysis; McKinsey analysis^(A)

บุคคลที่มีอยู่ในแต่ละส่วนงานที่สามารถแทนที่ด้วย Robot ไปทำงานที่มี Value Added มากขึ้น และปล่อยให้ Robot จัดการงานธุรกรรมไปอย่างเป็นระบบ โดยองค์กรรวมแล้วน่าจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้มากเลยทีเดียว

ยกตัวอย่าง การทำประมาณการทางการเงินซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางขององค์กร ซึ่งในอดีตต้องมีขั้นตอนมากมายในการรวบรวมข้อมูล ใช้คนในหลายส่วนงานในการจัดทำโปรแกรมตารางต่าง ๆ ประกอบกับเวลาที่ใช้จัดทำประมวลผลค่อนข้างมากเพื่อให้ได้ประมาณการในแต่ละสถานการณ์ที่เป็นไปได้ ปัจจุบันได้มีเทคโนโลยีที่พัฒนาอัลกอริทึมจากฐานข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลยอดขาย ห่วงโซ่อุปทาน ความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงข้อมูลทางสถิติและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ โดยการประมวลผลทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว รอบด้านและทันต่อการใช้งานมากกว่าการจัดทำโดยบุคคลากรดังในอดีต นอกจากนี้ การปรับตัวที่เริ่มเห็นในปัจจุบันขององค์กรขนาดใหญ่ได้มีการใช้ระบบ Shared - Service Center เพื่อรวมศูนย์หน่วยงานเฉพาะ อาทิเช่น บัญชี การเงิน บริหารทรัพยากรบุคคล และให้บริการแก่หน่วยงานอื่นอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของงานบริการ อีกทั้งสามารถลดต้นทุนการจัดการโดยรวม และได้ Scale ที่จะนำ Robotic Process Automation (RPA) เข้ามาจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับตัวขององค์กรและบุคลากรเพื่อรองรับกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป คงไม่ใช่การปรับเปลี่ยนเพียงข้ามคืนหรือใช้เพียงเงินทุนเท่านั้นในการปรับเปลี่ยน แต่คงต้องเป็นการปรับเปลี่ยนองค์รวมขององค์กร อาศัยความร่วมมือของทุก ๆ หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานบัญชีและการเงิน หน่วยงานสารสนเทศ หน่วยงานธุรกิจหลัก เป็นต้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้และสร้างความตระหนักของบุคลากรในองค์กรด้วย เกี่ยวข้องกับการปรับใช้เทคโนโลยีขอที่ท้าทายบทความด้วยงานสำรวจของ CGMA ที่ให้ผู้เข้าร่วมทำการสำรวจความตระหนักและแผนการนำมาใช้สำหรับ 7 เครื่องมือทางเทคโนโลยีหลักที่มีผลกระทบต่องานด้านการเงินซึ่งเคยมีการทำวิจัยไว้ก่อนหน้านี้โดย Deloitte ในปี 2016 (Finance In a Digital World) โดย Deloitte ได้แบ่งเครื่องมือทางเทคโนโลยีทั้ง 7 ตัวเป็น 2 หมวด กล่าวคือ Core Modernization และ Exponential ที่น่าสนใจคือ ผลสำรวจว่า Advanced Analytics จะได้รับความสนใจและถูกนำมาใช้มากกว่า Process Robotics ซึ่งแต่เดิม Deloitte เคยเห็นว่าเป็นเครื่องมือทางเทคโนโลยีหลักเสียอีก

Core modernization and exponential tools impacting the finance function

	Core modernisation			Exponential			
	Cloud	Process robotics	Visualisation	Advanced analytics	Cognitive computing	In-memory computing	Blockchain
Are you aware of?	91%	50%	44%	68%	33%	23%	48%
Does your finance team use now?	54%	11%	18%	25%	5%	7%	2%
Does your finance team plan to invest in during next 12 months?	29%	15%	14%	26%	7%	5%	5%
Does your finance team plan to invest in during next 3-5 years?	23%	17%	13%	24%	10%	8%	9%

แหล่งที่มา : CGMA Re-inventing finance for a digital world, Table 3- Core modernisation and exponential tools impacting the finance function

เพื่อเป็นข่าวสารเบื้องต้นด้วยเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ สภาวิชาชีพบัญชี จะมีการจัดงาน TFAC Conference 2019 - Future of Finance : Digital Disruption ขึ้นในวันเสาร์ที่ 28 กันยายน 2562 เวลา 9.00 – 17.00 น. ณ โรงแรมเซนทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ เพื่อให้ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้สนใจทั่วไป ได้รับทราบทิศทางอนาคตทางการเงินในมุมมองระดับโลกจาก Mr.Szilard Brenner ACCA, FCMA CGMA, Head - Business Transformation at Valiram และยังจะได้ฟังการเสวนาเกี่ยวกับนโยบาย กลยุทธ์ แผนงาน ประโยชน์ที่จะได้รับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก Digital Disruption ของประเทศไทยจากผู้แทนหน่วยงานกำกับดูแลของไทย ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมสรรพากร การอัปเดตเทรนด์ของการประกอบวิชาชีพบัญชีให้เป็นคู่คิดของธุรกิจในยุค Digital Disruption จากผู้แทนจากสำนักตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ และเรายังได้รับเกียรติจาก ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล อธิการบดีอธิบดีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขึ้นบรรยายในภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงในยุค Digital Disruption

อ้างอิง

- 1) (A) Bots, algorithms, and the future of the finance function, January 2018, by Frank Plaschke, Ishaan Seth, and Rob Whiteman (<https://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/bots-algorithms-and-the-future-of-the-finance-function>)
- 2) Memo to the CFO: Get in front of digital finance – or get left back, July 2018, by By Kapil Chandra, Frank Plaschke, and Ishaan Seth (<https://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/memo-to-the-cfo-get-in-front-of-digital-finance-or-get-left-back>)
- 3) CGMA: Re-inventing finance for a digital world (The future of finance) <https://www.cimaglobal.com/Documents/Future%20of%20Finance/future-re-inventing-finance-for-a-digital-world.pdf>
- 4) CGMA: Changing technology and finance <https://www.cgma.org/content/dam/cgma/resources/reports/downloadabledocuments/changing-technology-finance-cgma.pdf>

โดย..นางสาวสลลรัตน์ แก้วคตบะศิริ

กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร

Training & Seminar Course

- **หลักสูตร “Audit Core Training (Workshop) การตรวจสอบบัญชีเชิงปฏิบัติการ รุ่นที่ 2/62 (หลักสูตรเดิม 6 วัน)”**
วันที่ 16-19, 23 และ 25 กันยายน พ.ศ. 2562 เวลา 09.00-16.30 น.
สมาชิก 12,000 บาท บุคคลทั่วไป 14,000 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21
- **หลักสูตร “การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ (CAATs)”**
วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2562 เวลา 09.00-16.30 น.
สมาชิก 2,200 บาท บุคคลทั่วไป 2,500 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21
- **หลักสูตร “การจัดทำกระดาษทำการเพื่อมาตรวจการต่อต้านการคอร์รัปชันในองค์กร รุ่นที่ 3/62”**
วันที่ 19-20 กันยายน พ.ศ. 2562 เวลา 08.30-16.30 น.
สมาชิก 15,000 บาท บุคคลทั่วไป 19,000 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ ห้อง Jamjuree Ballroom B โรงแรมปทุมวัน ปริ๊นเซส (M.B.K. Center)
- **หลักสูตร “บัญชีบริหารเพื่อการวางแผนและตัดสินใจ รุ่นที่ 2/62”**
วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 17.30 น.
สมาชิก 3,500 บาท บุคคลทั่วไป 4,000 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ ห้อง Jamjuree Ballroom B โรงแรมปทุมวัน ปริ๊นเซส (M.B.K. Center)

“

อ่าน Newsletter
ย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์
www.tfac.or.th

”

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและลงทะเบียนออนไลน์
ได้ที่ www.tfac.or.th
หรือ Scan QR Code เพื่อดูปฏิทินอบรมสัมมนาทั้งหมด

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มีใช้การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีควมรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่จะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

**จดหมายข่าว/Newsletter
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์**

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตพิเศษที่ 209/2552
ปณศ.(พ) พระโขนง 10110

☐	☐
☐	☐

ส่งตีพิมพ์

- จำหน่ายโดยไม่คิดเงิน
- ไม่มารับตามกำหนด
- ไม่มีเลขที่บ้านตามที่จำหน่าย
- ไม่ยอมรับ
- ไม่มีผู้รับตามที่จำหน่าย
- เลิกกิจการ
- ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (โอโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02 685 2500 โทรสาร 02 685 2501
(สถานีรถไฟฟ้า BTS : สถานีโศก ทางออก 3) (สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT: สถานีสุขุมวิท ทางออก 1)

Website : www.tfac.or.th , @TFAC.FAMILY